

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 17), תשל"ה-1975*

- החלפת מיגוח
1. בכל מקום בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968 (להלן - החוק העיקרי), שבו נאמר "קיצבת משפחה" יבוא "קיצבת ילדים".
- תיקון סעיף 5
2. בסעיף 5 לחוק העיקרי, בהגדרת "ילד", אחרי פסקה (4) יבוא "והמוגן הורה יתפרש בהתאם לכך".
- תיקון סעיף 9
3. בסעיף 9 לחוק העיקרי, במקום "לפי פרטים 1 עד 4 בלוח ד" יבוא "לפי סעיף 21".
- תיקון סעיף 11
4. בסעיף 11 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "בסעיף קטן (ג)" יבוא "בסימן זה" ובמקום "לפי השיעור הקבוע בלוח ג' מהשכר הממוצע" יבוא "בשיעור של 16% מהשכר הממוצע";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) היו למבוטח האמור בסעיף קטן (א) תלויים - תשולם לו בעדם, בנוסף לקיצבה שלו, חוספת תלויים כדלהלן:
- (1) בעד בן-הזוג לפי סעיף 17 (1) או (3) - 8% מהשכר הממוצע;
- (2) בעד כל אחד משני ילדיו הראשונים - 5% מהשכר הממוצע."
- (3) בסעיף קטן (ד), במקום "הקבועים בלוח ג'" יבוא "הנקובים בסעיפים קטנים (א) ו-(א1)".
- תיקון סעיף 12 א
5. בסעיף 12 א לחוק העיקרי, במקום "לפי סעיף 11 (א)" יבוא "לפי סעיף 11 (א) ו-(א1)".
- תיקון סעיף 21
6. בסעיף 21 לחוק העיקרי -
- (1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) נפטר מבוטח, ישלם המוסד מענק כאמור בסעיף 23 או קיצבת שאירים חדשית באחד משיעורים אלה:
- (1) 16% מהשכר הממוצע -
- (א) לאלמנה שעמה ילדים;
- (ב) לאלמן שעמו ילדים, כל זמן שהילדים עמו;
- (ג) לאלמנה או לאלמן שערב פטירתו של המבוטח לא היו מסוגלים לכלכל עצמם, כל זמן שאינם מסוגלים כאמור;
- (ד) לאלמנה או לאלמן שהם בני חמישים ומעלה;

* נחקבל בכנסת ביום ב' באב תשל"ה (10 ביולי 1975); הצעת החוק ודבריו הסבר פורסמו בה"ח 1190, תשל"ה, עמ' 371.

1 סי"ח תשכ"ח, עמ' 108; תשל"ה, עמ' 162.

(2) 12% מהשכר הממוצע לאלמנה או לאלמן שהם בני ארבעים ומעלה ועדיין אינם בני המישים ולא נתקיים בהם אחד התנאים שבפסקה (1) (א) עד (ג).

(1א) אלמנה או אלמן שעמם ילדים, ישלם להם המוסד, כל זמן שהילדים עמם, תוספת בעד כל אחד משני ילידיהם הראשונים — 5% מהשכר הממוצע.

(2א) ילדים שהניח אחריו המבוטח ואין אלמנה או אלמן הזכאים לקבל בעדם תוספת, יהיו שיעורי הקיצבה כך:

(1) בכפוף לאמור בפסקה (2), אם לילדים הורה — תשולם הקיצבה בשיעור של 10% מהשכר הממוצע כשישנו ילד אחד בלבד ובשיעור של 7½% מהשכר הממוצע בעד כל ילד משני הילדים הראשונים;

(2) אם אין לילדים הורה, או שההורה גר דרך קבע בתוך לארץ — תשולם הקיצבה בעד כל ילד מהילדים בשיעור של 10% מהשכר הממוצע.

(2) בסעיף קטן (ד), במקום "הקבועים בלוח ד" יבוא "הנקובים בסעיפים קטנים (א), (1א) ו-(2א)".

7. בסעיף 23 לחוק העיקרי — תיקון סעיף 23

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) אלמנה שלא מלאו לה עדיין ארבעים שנה ואינה זכאית לקיצבה, או אלמנה שפקעה זכותה לקיצבה, ישלם לה המוסד מענק בסכום השווה לקיצבת שאירים לפי שיעור הקיצבה כאמור בסעיף 21 (א) (1) כפול שלושים ושש";

(2) בסעיף קטן (ב), הסיפה המתחילה במלים "והמוסד ישלם לה" — תימחק.

8. בסעיף 24 לחוק העיקרי, במקום "לפי לוח ד" יבוא "לפי סעיף 21". תיקון סעיף 24

9. בסעיף 28 לחוק העיקרי, במקום "לפי פרט 3 בלוח ד" יבוא "לפי סעיף 21 (1א) ו-(2א)". תיקון סעיף 28

10. בסעיף 54 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), הסיפה המתחילה במלים "לענין זה" — תימחק. תיקון סעיף 54

11. בסעיף 90 לחוק העיקרי, בהגדרת "יתום" — תיקון סעיף 90

(1) בראשה יבוא "יתום שהוא";

(2) במקום הסיפה המתחילה במלים "שמשלמת לו" יבוא "שמשלמת מכוח הורה קיצבת שאירים או קיצבת תלויים".

12. בסעיף 101 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), הסיפה המתחילה במלים "לענין זה" — תימחק. תיקון סעיף 101

13. במקום כותרת פרק ה' לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ה': ביטוח ילדים"

החלפת הכותרת של פרק ה'

14. בסעיף 104 (א) לחוק העיקרי – תיקון סעיף 104
- (1) במקום הגדרת "מבוטח" יבוא:
"מבוטח" –
- (1) מבוטח לפי פרק ב';
(2) יחיד היושב בישראל, ואינו געדר ממנה אלא העדר ארעי שהוא סביר לדעת עובד המוסד שהוסמך לכך ואין בו לסתור טענת אותו יחיד כי הוא יושב בישראל, ואינו מבוטח לפי פרק ב', למעט עקרת-בית;²
- (2) בהגדרת "ילד", במקום הקטע המתחיל במלים "ובלבד שהילד" ומסתיים במלים "כדי מחייתו" יבוא "ובלבד שהילד נמצא בישראל ולא מלאו לו שמונה עשרה שנה".
15. במקום סעיף 105 לחוק העיקרי יבוא:
105. הורה מבוטח זכאי לקיצבת ילדים חדשית לפי פרק זה בעד כל ילד, "זכות לקיצבת ילדים"
16. בסעיף 106 (ב) לחוק העיקרי, בראשו יבוא "ילד שיש לו שני הורים, יבוא במנין האב המבוטח זולת אם הוא נמצא עם האם כלבד";.
17. במקום סעיף 109 לחוק העיקרי יבוא:
"שיעורי קיצבה 109. (א) קיצבת הילדים לחודש תהיה –
(1) לפי ערך נקודת קיצבה – בעד כל אחד משני הילדים הראשונים שבמנין ילדיו של ההורה;
(2) לפי ערך נקודת קיצבה ורבע – בעד כל ילד מעל לשני הילדים הראשונים שבמנין ילדיו של ההורה;
"נקודת קיצבה" – כמשמעותה בסעיף 33 לפקודת מס הכנסה.²
(ב) השר רשאי, לאחר התייעצות בשר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, לשנות בצו את הסכומים האמורים בסעיף קטן (א), בשים לב לתנודות בשכר העבודה."
18. סעיף 109א לחוק העיקרי – בטל.
19. בסעיף 114 לחוק העיקרי, במקום "לאחר שנוצרה" יבוא "שבו נוצרה".
20. בסעיף 115 לחוק העיקרי, המלים "או עשרים וחמש שנה, הכל לפי הענין" – יימחקו.
21. במקום סעיף 116 לחוק העיקרי יבוא:
116. קיצבת ילדים כאמור בסעיף 109 לא תיחשב כהכנסה לענין פקודת מס הכנסה או לענין קביעת תשלומי חובה או היטלים אחרים. "פטור הקיצבה ממסים"

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120

22. (א) פרק ו' לחוק העיקרי - בטל.
 (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) תשולם קיצבת הילדים בעד הילד הראשון והשני למבוטח שהוא עובד על-ידי מעבידו לתקופה שקבע השר בצו, ויישארו בתקפן לאותה תקופה הוראות סעיפים 118, 118א, 120, 121, 122, 123, 125 ו-231 (א) (7) והתקנות לפיהן, בשינויים המחוייבים; שולמה לעובד בעד תקופה זו קיצבה שהיא פחותה מקיצבת הילדים בשיעורה המלא, ישלים המוסד את הקיצבה על-פי בקשת העובד או ביזמת המוסד, הכל כפי שייקבע בתקנות.
- (ג) לענין סעיף קטן (ב) רשאי השר לקבוע בתקנות, למי מכני הזוג המבוטחים ועל-ידי מי תשולם הקיצבה אם אחד מבני הזוג מבוטח שלא כעובד, על אף האמור בסעיף 118.
23. סעיף 127יא לחוק העיקרי - בטל.
24. בסעיף 127כה (א) (3) לחוק העיקרי, בסוף פסקת משנה (ג) יבוא "לענין פסקת משנה זו, "נכה" - אף מי שדרגת נכותו פחותה מ-50%".
25. בסעיף 127לז לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "20%" יבוא "25%";
 (2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) היו לנכה תלויים - תשולם לו בעדם, בנוסף לקיצבת יחיד מלאה, תוספת תלויים, כדלהלן:
- (1) בעד בן זוג שהכנסתו אינה עולה על הסכום הנקוב בפרט 1 שבלוח ב' - 12½% מהשכר הממוצע;
 (2) בעד הורהו כהגדרתו בסעיף 74 (א) (3) שכל פרנסתו עליו - 10% מהשכר הממוצע;
 (3) בעד כל אחד משני ילדיו הראשונים - 5% מהשכר הממוצע; לענין זה, "ילד" - כמשמעותו בפסקאות (1) עד (3) להגדרת "ילד" שבסעיף 5.
26. אחרי סעיף 127גב לחוק העיקרי יבוא:
- 127גב. "מימון פעולות לפיתוח שירותים לנכים
 127גב. בהתייעצות עם המועצה יממן המוסד פעולות המיועדות לפיתוח שירותים לטובת הנכים, ובלבד שסך ההוצאה השנתית לפעולות אלו לא יעלה על 5% מאומדן הגביה השנתית של דמי ביטוח נכות."
27. בסעיף 127גג לחוק העיקרי, בהגדרת "שכר עבודה", במקום "קיצבה לפי פרק ו' ותגמול" יבוא "תגמול".
28. סעיף 132 לחוק העיקרי - בטל.
29. בסעיף 139 לחוק העיקרי, במקום סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יבוא:
- "(ב) המוסד רשאי לקזז -

(1) כנגד גימלאות כסף המגיעות ממנו לזכאי או לכל אדם אחר מכוח הזכאי סכומים אלה בלבד:

(א) דמי ביטוח;

(ב) מפרעות שקיבל הזכאי לגימלה מהמוסד על חשבון גימלאות;

(ג) סכומים ששילם המוסד לזכאי בטעות או שלא כדין;

(2) כנגד קיצבת ילדים המגיעה לזכאי או לכל אדם אחר מכוח הזכאי — מס הכנסה שהזכאי חייב בו לפי פקודת מס הכנסה, ובלבד שלא יקרוז סכום שיפחית את הכנסתו של אדם לפי חישוב חדשי מן הסכומים הנקובים בסעיף 8 לחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958, לפי הענין.

(ג) המוסד לא יקזז כנגד קיצבה, זולת קיצבת ילדים, אם הזכאי לה אינו מבוטח, דמי ביטוח בסכום העולה על מחציתה.

(ד) סכום מס הכנסה שקוּזז כאמור בסעיף קטן (ב) (2) יועבר לאוצר המדינה לזיכוי חשבון מס הכנסה של הזכאי לקיצבה.

30. אחרי סעיף 139 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיף 139 א

139 א. (א) לא הגיש הזכאי לקיצבת זינ וחשבון על הכנסתו למוסד לפי חוק זה או לפקיד השומה לפי פקודת מס הכנסה ולפי תקנותיהם, רשאי המוסד, לפי כללים שיקבע השר — בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור וערת העבודה של הכנסת, לעכב את תשלום קיצבת הילדים, כולה או חלקה; הוגש הדין וחשבון כאמור, ישלם המוסד את הסכומים שעוכבו.

"עוכב תשלום קיצבת ילדים"

31. בסעיף 140 לחוק העיקרי —

תיקון סעיף 140

(1) במקום הרישה יבוא "שילם המוסד, בטעות או שלא כדין, גימלת כסף או כל תשלום שהמוסד חייב בו לפי כל דין, יחולו הוראות אלה:";

(2) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) סכום שנוכה או נתקבל לפי סעיף זה שלא לטובת המוסד יחזירו המוסד למי שנושא במימון התשלום."

32. בסעיף 142 לחוק העיקרי, בסוף פסקה (2) יבוא "ומועדי תשלומן".

תיקון סעיף 142

33. בסעיף 143 (ד) לחוק העיקרי, במקום פסקה (1) יבוא:

תיקון סעיף 143

"(1) קיצבת ילדים:".

34. בסעיף 157 לחוק העיקרי —

תיקון סעיף 157

(1) בסעיף קטן (א), במקום "אימהות ומשפחות מרובות ילדים" יבוא "ואימהות";

(2) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) מבוטח כמוגדר בסעיף 104 (א) (1) ישתלמו בעדו דמי ביטוח ילדים."

35. בסעיף 167 (א) לחוק העיקרי, אחרי "ג" יבוא "ד)".

תיקון סעיף 167

36. בסעיף 169 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 169
- (1) בסעיפים קטנים (ב), (ג) ו-(ד), לפני "(ד)" יבוא "(ד)";
- (2) בסעיף קטן (ה), פסקה (1) – תימחק.
37. בסעיף 171 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "ולכל דמי הביטוח או לחלק מהם". תיקון סעיף 171
38. בסעיף 188 (א) לחוק העיקרי, המלים "או סכום קיצבת ילדי עובדים לפי פרק ו'" – תימחק. תיקון סעיף 188
39. אחרי סעיף 196 לחוק העיקרי יבוא:
- 196.א. (א) על אף האמור בכל דין אחר, רשאי עובד המוסד שהמינהלה הסמיכה אותו לכך לדרוש מכל עובד של גוף ציבורי שיספק כל פרט הנדרש לענין חוק זה והוא בידיעתו או ברשותו של אותו עובד, אך אין לחייב מכוח סעיף זה עובד כאמור לגלות פרטים שעליהם הוא חייב בשמירת סודיות לפי פקודת הסטטיסטיקה [נוסח חדש]. תשל"ב–1972, לפי חוק בנק הדואר, תשי"א–1951, או לפי חוק בנק ישראל, תשי"ד–1954.
- (ב) לענין סעיף זה, "גוף ציבורי" – המדינה, רשות מקומית, חברה שהממשלה משתתפת בהנהלתה וכל גוף אחר העומד לבקורתו של מבקר המדינה.
40. בסעיף 217 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 217
- (1) בסעיף קטן (א) (2), במקום, "מדמי ביטוח משפחות מרובות ילדים" יבוא "מדמי ביטוח ילדים";
- (2) בסעיף קטן (ג), במקום "שונה שיעור דמי הביטוח מכוח סעיף 159 (ב), "רשאי השר" יבוא "השר רשאי".
41. בסעיף 230 (א) לחוק העיקרי, פסקה (7) – תימחק. תיקון סעיף 230
42. בסעיף 231 (א) לחוק העיקרי, פסקה (7) – תימחק. תיקון סעיף 231
43. לוחות ג', ד', ה' ו-ט' לחוק העיקרי – בטלים. ביטול לוחות ג', ד', ה' ו-ט' תיקון לוח י'
44. בלוח י' לחוק העיקרי – במקום פרטים 4 ו-5 יבוא:

הניכוי משכר העובד לענין סעיף 161 (ג) באחוזים	אחוזים מההכנסה או השכר	ענף הביטוח	פרט
–	3.4	ילדים	4"
			(2) פרט 7 – יימחק.

3 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 24, עמ' 500.
 4 ס"ח תשי"א, עמ' 219.
 5 ס"ח תשי"ד, עמ' 192.

"לוח י"ד"
הקצבת האוצר למוסד
 (סעיף 217)

שיעור	הבסיס לחישוב	פרט
15%	דמי ביטוח זקנה וביטוח שאירים	1
"100"	דמי ביטוח ילדים	2

46. בסעיף 40 (ב1) לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה). תש"ט-1949* (להלן - חוק החיילים), אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) הוראות סעיף 116 ופרק ז' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968, יחולו, בשינויים המחוייבים, על הענקות המשתלמות לחיילים או לבני משפחותיהם לפי פסקה (2)."

תיקון חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה)

47. תחילתו של חוק זה ביום כ"ב בתמוז תשל"ה (1 ביולי 1975).

תחילה

48. הסכום הכולל של קיצבאות המשתלמות לזכאי מאת המוסד, לרבות הטבות מכות סעיף 200 והענקות לפי סעיף 40 (ב1) לחוק החיילים, לא יפחת, מפאת השינויים שבחוק זה בלבד, מהסכום הכולל שהיה משתלם כאמור ערב תחילתו של חוק זה.

הוראות מעבר

משה ברעם
שר העבודה

יצחק רבין
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

* ס"ח תשי"ט, עמ' 113; תשל"ל, עמ' 121.

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה, תשי"ח-1958 (תיקון), תשל"ה-1975*

1. בסעיף 23 לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה, תשי"ח-1958, פסקה (2) - בטלה משנת המס 1975.

ביטול

יהושע רבינוביץ
שר האוצר

יצחק רבין
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

* במקבל בנסת ביום ב' באב תשל"ה (10 ביולי 1975); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1187 תשל"ה, עמ' 315.
 1 ס"ח תשי"ח, עמ' 197.

חוק מס שבח מקרקעין (תיקון מס' 6), תשל"ה-1975 *

1. בסעיף 6 לחוק מס שבח מקרקעין, תשכ"ג-1963 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה המתחילה במלים "שווי הרכישה לאחר הוספת התוספת עליו" יבוא "יתרת שווי הרכישה כמשמעותה בסעיף 47".
2. בסעיף 14 לחוק העיקרי -
 (1) בכותרת השוליים, במקום "חישוב המס" יבוא "חישוב השבח";
 (2) בסעיף קטן (א), במקום "המס המשתלם" יבוא "השבח" ובמקום "מהמס שבו היה מתחייב האיגוד" יבוא "מהשבח שהיה לאיגוד";
 (3) בסעיף קטן (ב), במקום "המס" יבוא "השבח";
 (4) בסעיף קטן (ד), המלה "התוספות" - תימחק.
3. בסעיף 21 לחוק העיקרי -
 (1) בסעיף קטן (א), הסיפה המתחילה במלים "בהוספת הוצאות הניתנות לניכוי" - תימחק;
 (2) בסעיף קטן (ב), המלים "ובהוספת התוספות" שבסוף פסקאות (1) ו-(2) - יימחקו.
4. סעיף 27 לחוק העיקרי - בטל.
5. בסעיף 39 לחוק העיקרי -
 (1) בפסקה (1), המלים "למעט הוצאות כאמור שחושבו כחלק משווי הרכישה לפי סעיף 27" - יימחקו;
 (2) בסופו, המלים "והכל בניכוי כל סכום שהותר כתוספת לפי סעיף 21(א)" - יימחקו.
6. בסעיף 40 לחוק העיקרי, המלים "התוספות ושל" - יימחקו.
7. בסעיף 42 לחוק העיקרי -
 (1) בסעיף קטן (א), המלה "והתוספות" - תימחק;
 (2) בסעיף קטן (ב), המלים "והתוספות" ו-"כהוספה או" - יימחקו.
8. בסעיף 43 לחוק העיקרי, המלים "כתוספת או" - יימחקו.
9. בסעיף 44 לחוק העיקרי, במקום "כתוספת התוספות שניתן להוסיפן לפי סעיף 21" יבוא "בניכוי ההוצאות" ובמקום "וזכן תותר כתוספת - תוספת המס" יבוא "ותוספת המס", והמלים "או שילם את התוספת" - יימחקו.
10. בסעיף 45 לחוק העיקרי, במקום "כתוספת וכניכוי" יבוא "כניכוי", והמלים "להוספה או" - יימחקו.

* נתקבל בכנסת ביום ב' באב תשל"ה (10 ביולי 1975); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בח"ח 1150, תשל"ה, עמ' 46.

1 ס"ח תשכ"ג, עמ' 156; "השכ"ה", עמ' 40; תשכ"ז, עמ' 105; תשכ"ח, עמ' 195; תשל"א, עמ' 80; תשל"ה, עמ' 2.

11. במקום סעיפים 47 ו-48 לחוק העיקרי יבוא:

הגדרות

47. כפרק זה –

"מדד" – מדד המחירים לצרכן המתפרסם מדי פעם מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ולגבי התקופה שלפני שנת 1951 – המדד שקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת; ואולם מי שבהיותו תושב חוץ כמשמעותו בפקודת מס הכנסה רכש זכויות במקרקעין או זכויות באיגוד מקרקעין במטבע חוץ כדין, רשאי לבקש שיראו את שער המטבע שבו נרכשו כמדד;

"פחת" – הסכומים הניתנים לניכוי לגבי מקרקעין לפי סעיף 21 לפקודת מס הכנסה, בצירוף הסכומים שהופחתו מהמחיר המקורי שלהם לענין מום הכנסה;

"פחת מתואם" – סך כל הפחת כפול במדד ביום המכירה ומחולק במדד שהוא באמצע התקופה אשר בה נצבר הפחת; ואם הותר לענין מס הכנסה ניכוי נוסף על פי חוק מס הכנסה (תוספת פחת על נכסים עסקיים), תשי"ח–1958, או חוק מס הכנסה (תוספת פחת על נכסים עסקיים), תשכ"ד–1964, – בתוספת הניכוי הנוסף שנצבר כפול במדד ביום המכירה ומחולק במדד ביום שהוא באמצע התקופה אשר בה נצבר הניכוי הנוסף;

"יתרת שווי רכישה" – שווי הרכישה לאחר הוספת הסכומים המותרים בניכוי לפי סעיף 39 ולאחר ניכוי הפחת;

"שווי רכישה מתואם" – שווי הרכישה ביום הרכישה בתוספת מחצית סכום המסים ותשלומי החובה המותרים בניכוי לפי סעיף 39 ששולמו בשל המקרקעין מיום רכישת הזכות בהם ועד לשנת המכירה – למעט המסים ששולמו בשנה שלפני יום המכירה בשל שנים קודמות – כפול במדד ביום המכירה ומחולק במדד ביום הרכישה, ובתוספת הסכומים המותרים בניכוי לפי סעיף 39 – למעט המסים ותשלומי החובה – כפול במדד ביום המכירה ומחולק במדד ביום גמר ההשבחה או ההוצאה, לפי הענין, ובמקרקעין שהם בני-פחת לענין מס הכנסה – גם לאחר ניכוי הפחת המתואם;

"עודף אינפלציוני" – חלק השנח השווה לסכום שבו עולה שווי הרכישה המתואם על יתרת שווי הרכישה;

"שבח ריאלי" – השבח פחות העודף האינפלציוני;

"הפסד במכירת זכות במקרקעין" – הסכום שבו עולה יתרת שווי הרכישה על שווי המכירה.

מכירות
קצרות מועד

48. (א) במכירת זכות במקרקעין או בעשיית פעולה באיגוד מקרקעין תוך שנתיים מיום הרכישה יראו את כל השבח כשבח ריאלי; במכירה או בעשיית פעולה תוך השנה השלישית יחושב העודף האינפלציוני כאילו יום הרכישה היה מאוחר מיום הרכישה הממשי במספר חזשים שהוא

2 דיני מדינת ישראל, ניסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח 774, השליה, עמ' 168.

3 ס"ח תשי"ח, עמ' 168.

4 ס"ח תשכ"ד, עמ' 84.

כמספר כפל החדשים השלמים שניזום המכירה עד תום שלוש שנים מיום הרכישה הממשי.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מכירת דירת יחיד, על הפקעה ועל מכירה של זכות שהגיעה למוכר בדרך הורשה.

48.א. (א) חבר-כני-אדם יהיה חייב במס על שכח ריאלי, בשיעור של 61%.

המס על השבח

(ב) יחיד יהיה חייב במס על שכח ריאלי בשיעורים המפורטים בסעיף 121 לפקודת מס הכנסה, ולענין זה יראו את השבח כהכנסתו היחידה של המוכר.

(ג) המס על העודף האינפלציוני יהיה 10% ושיעור זה יהיה גם השיעור לענין השומה על פי פקודת מס הכנסה.

(ד) המס על שכח מקרקעין לא יעלה בשום מקרה על 50% ממנו; ואולם לגבי מכירת זכות במקרקעין או בפעולה באיגוד מקרקעין כאשר יום הרכישה היה עד שנת המס 1948 לא יעלה המס על 12% מהשבח, וכאשר יום הרכישה היה בשנת המס 1949 עד 1960 לא יעלה המס על 12% מהשבח ועוד 1% לכל שנה משנת המס 1949 ועד לשנת הרכישה.

(ה) (1) המוכר רשאי לבקש שהמס על השבח הריאלי שישולם לפי חוק זה יחושב כך: החלק השישי של השבח הריאלי יצורף להכנסתו החייבת, כפי שנקבעה בשומה הסופית האחר-רונה לענין מס הכנסה או לפי המגיע על פי דו"ח שהוגש לאחר מכן על פי סעיף 131 לפקודת מס הכנסה ובו כלולה ההכנסה הגבוהה, לפי הגבוה שביניהם; ושההפרש שבין המס המגיע אחרי צירוף השבח כאמור לבין מס ההכנסה המגיע לפני צירופו יוכפל פי ששה.

(2) התברר לאחר עשיית השומה על פי סעיף 91 (ד) לפקודת מס הכנסה שהסכום המגיע על פי אותה שומה גבוה מהמס המגיע על פי סעיף 48.א, יהיה המוכר חייב בתשלום הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בסעיף 159 א (א) לפקודת מס הכנסה על ההפרש שבין המס שחוייב בו על פי פסקה זו לבין המס המגיע על פי סעיף 48.א לתקופה שמהמועד לתשלום המס על פי חוק זה ועד ליום התשלום.

48.ב. לענין שיעורי המס והזיכויים ממנו, יראו את השבח, כפי שנקבע על פי חוק זה, כחלק מההכנסה החייבת במס הכנסה בשנת המס שבה נעשתה המכירה, והוראות סעיף 91 א. (ב), (ד) ו-(ה) לפקודת מס הכנסה יחולו עליו; על החייב במס על פי חוק זה לכלול את השבח כפי שנקבע בשומה, בהשגה, בערר או בערעור, לפי הענין, בדו"ח שהוא מגיש על פי סעיף 131 לפקודת מס הכנסה, ואולם -

השבח - חלק
מההכנסה
החייבת

(1) המס שחייבים בו על פי חוק זה, יראוהו כמקדמה על חשבון מס הכנסה, זולת אם המציא המוכר אישור מפקיד השומה שלפיו יש להפחית מסכום השבח סכום כלשהו בשל קיזוז הפסדים, או שיש לזכות מהמס סכום כלשהו בשל

זיכויים על פי פקודת מס הכנסה, ובמקרה זה יתאם המנהל את המס לפי זה והוראות חוק זה יחולו על גביית המקדמה; (2) במכירה או פעולה באיגוד מקרקעין שמועד תשלום המס עליהן נקבע לפי סעיפים 51 או 52, ייחשב מועד זה כמועד התשלום גם לענין פקודת מס הכנסה.

"פטור והנחה ממס במכירת דירת יחיד

49. (א) מכירת כל הזכויות במקרקעין שיש ליחיד בדירת היחיד שלו תהיה פטורה ממס אם שווי המכירה לא עלה על 500.000 לירות.

(ב) עלה שווי המכירה על 500,000 לירות יחולו הוראות אלה:

(1) יינתן למוכר זיכוי בשיעור השווה ל-500.000 לירות בתוספת מחצית ההפרש שבין הסכום האמור לבין שווי המכירה עד למיליון לירות מחולק בשווי המכירה;

(2) בדירת יחיד שהזכות בה משותפת לאחדים יינתן הזיכוי לפי פסקה (1) לכל אחד מן השותפים בשיעור חלקו היחסי בזכות;

(3) התברר ב-15 במרס שלפני שנת מס פלונית שהמדד הממוצע לתקופה שקדמה לו עלה ב-10% לפחות על המדד היסודי, יותאמו הסכומים של 500.000 לירות ומיליון לירות לפי זה;

(4) הוכיח המוכר כי רכש דירה אחרת למגוריו, ששווי רכישה אינו פחות משווי מכירת דירת היחיד שלו, תוך שנה לפני המכירה או תוך שנה לאחריה, יידחה תשלום המס עד למכירת הדירה האחרת; מס שנדחה כאמור ישולם במקרה של מכירת הדירה האחרת ללא רכישת דירה אחרת למגורי המוכר בתקופות כאמור;

(5) כאשר שווי הרכישה של הדירה האחרת הוא פחות משווי המכירה של דירת היחיד שלו, לא יידחה החלק היחסי של המס השווה לסכום המס כפול בסכום שבו עולה שווי המכירה על שווי הרכישה כאמור מחולק בסכום השבח.

(ג) לענין סעיף קטן (ב) (4) יראו אדם כאילו רכש דירה אחרת תוך שנה לפני או אחרי מכירת דירת היחיד שלו אם עשה תוך אותה תקופה אחת מאלה:

(1) שילם בעד רכישת הדירה האחרת 50% מן התמורה שקיבל בעד מכירת דירת היחיד שלו או ממחיר הדירה האחרת או מעלות הדירה האחרת שהוא בונה;

(2) החל בבניית הדירה האחרת או קיבל החזקה בה או קיבל יפוי כוח בלתי חוזר לרושמה על שמו.

(ד) שר האוצר רשאי, באישור ועדת הכספים של הכנסת, להתקין תקנות שלפיהן יראו רכישת זכויות שקבע כרכישת דירה אחרת.

(ה) (1) במכירת דירת יחיד שלדעת המנהל התמורה המשתלמת בעדה הושפעה מאפשרויות בניה קיימות או צפויות של שטח

גדול יותר משטח הרצפות הכולל של הדירה. יהיה שווי המכירה שלה הסכום שיש לצפות לו ממכירתה מאת מוכר מרצון לקונה מרצון ללא אפשרויות הבניה כאמור, ואת יתרת השווי יראו כמכירה של זכות אחרת במקרקעין ושווי הרכישה של זכות זו יהיה חלק יחסי משווי הרכישה של הזכות כולה. למעט מסי השכחה ששולמו בשל אותה זכות, כיחס חלק שווי המכירה המתייחס לזכות זו בתוספת מסי ההשגחה ששולמו בשלה.

(2) הוראת פסקה (1) לא תחול כאשר לדעת המנהל ההשפעה של שווי המכירה היא תוצאה מאפשרויות בניה קיימות כאשר שטח הרצפות הכולל של הדירה הוא 80% או יותר מהשטח שמותר לבנות.

(ו) בסעיף זה, "המס" – למעט תוספת המס שיחיד חייב בו לפי

סעיף 9.

הוספת סעיף 49א

13. אחרי סעיף 49 לחוק העיקרי יבוא:

49א. (א) במכירת זכות במקרקעין שהיא הפקעה יינתן למוכר זיכוי מן המס שהוא חייב בו, בסכומים אלה:

"שיעור מיוחד להפקעה

הזיכוי	סכום המס
100%	על 1.000 לירות
75%	על 1.000 לירות נוספות
66⅔%	על 1.000 לירות נוספות
50%	על כל סכום נוסף

(ב) בסעיף זה, "המס" – למעט תוספת המס שיחיד חייב בה

לפי סעיף 9.

(ג) במכירת זכות במקרקעין המשותפת לאחדים יינתן הזיכוי

לכל אחד מן השותפים בשיעור חלקו היחסי בזכות.

הוראות מעבר

14. (א) במכירת זכות במקרקעין או פעולה באיגוד מקרקעין על ידי אדם כאשר השליטה המלאה נשארה במישרין או בעקיפין בידי אותו אדם או קרובו, אשר נעשו בין יום כ"ט באדר תשל"ה (12 במרס 1975) לבין יום פרסומו של חוק זה, ולא שולם בשלהן מס או שהמס ששולם היה פחות מ-12% מהשבח, יהיה המוכר חייב ב-12% מהשבח אלא אם ביקש שלא ייחשבו כמכירה או פעולה באיגוד לענין חוק זה, ובמקרה זה בעת המכירה או עשיית הפעולה באיגוד באותן זכויות מאת מי שרכש אותן בתקופה ובדרך האמורים, יחושב המס כאילו חייב בו מי שממנו נרכשו הזכויות.

(ב) אם המוכר או עושה הפעולה חייב במס על פי פסקה (1), יהיה מועד תשלום

המס תוך 30 יום מיום פרסום חוק זה.

יהושע רבינוביץ
שר האוצר

יצחק רבין
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

חוק עידוד התעשייה (מסים) (תיקון מס' 4), תשל"ה-1975 *

1. תיקון סעיף 2 בסעיף 2 לחוק עידוד התעשייה (מסים), תשכ"ט-1969 (להלן - החוק העיקרי) -
- (1) בכותרת השוליים יוסף "לנכסים מסויימים";
- (2) בסעיף קטן (א), במקום "חברה תעשייתית" יבוא "חברה המפעילה כלי שיט או אוירונים, שחל עליה סעיף 49(1) או (2)".
2. תיקון סעיף 3 בסעיף 3 (ב) לחוק העיקרי, הסיפה המתחילה במלה "ולענין" - תימחק.
3. אחרי סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא:
- 4א. פחת לנכסים שנוכשו משנת 1975
- א. חברה תעשייתית שהוכיחה, להנחת דעתו של פקיד השומה, כי בשנת המס 1975 או לאחריה רכשה נכס עסקי חדש, תהא זכאית לניכוי פחת לגבי אותו נכס בשיעור שנתי של 50%.
4. תיקון סעיף 5 בסעיף 5 לחוק העיקרי, בתחילתו יבוא "לענין סעיף 23 לפקודה".
5. פרק ה' לחוק העיקרי - בטל החל משנת המס 1975.
6. תיקון סעיף 49 בסעיף 49 לחוק העיקרי, אחרי "האמור בחוק זה על חברה תעשייתית" יבוא "אך לענין פסקאות (1) ו-(2) למעט האמור בסעיף 4א".
7. הוראות מעבר (א) לגבי נכסים שסעיף 2 לחוק העיקרי, לפני תיקונו בחוק זה, חל עליהם, תופחת היתרה שטרם הופחתה בשני שיעורים שווים בשנות המס 1975 ו-1976, וכלבד שהפחת בשנת המס 1975 לא יפחת מהשיעור שהחברה התעשייתית היתה זכאית לו בשל אותם נכסים אילולא תוקן הסעיף.
- (ב) לענין סעיף 5 יחולו הוראות אלה:
- (1) (א) על אף האמור בסעיף 127 לפקודה, יוטל על הכנסתה החייבת של חברה תעשייתית ממפעלה התעשייתי, בשנות המס 1975 ו-1976, מס הכנסה בשיעור של 28%;
- (ב) האמור בסעיף 20 לחוק העיקרי לפני ביטולו בחוק זה, לענין הכנסה חייבת הזכאית לשיעור מס מופחת על פי סעיף 19 לפני ביטולו, יחול על הכנסה חייבת שהוטל עליה מס מופחת על פי סעיף קטן (א);
- (2) אין בביטולו של פרק ה' כדי לפטור חברה תעשייתית ששילמה מס מופחת על פי סעיף 19 לחוק העיקרי לפני ביטולו בחוק זה, מהתנאים שבאותו סעיף, וסעיף 21 לחוק העיקרי יוסיף לחול עליה כאילו לא בוטל;

* נתקבל בכנסת ביום ג' באב תשל"ה (10 ביולי 1975); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1189, תשל"ה, עמ' 366.

1. ס"ח תשכ"ט, עמ' 232; תשל"ד, עמ' 152; תשל"ה, עמ' 68, עמ' 76.

2. ס"ח תשל"ה, עמ' 168.

(3) על אף האמור בסעיף 88(ב) לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 22), תשל"ה-1975, יחול על הכנסתה החייבת של חברה תעשייתית ממפעלה התעשייתי היטל מעבר בשיעור של 1½% בלבד.

יהושע רבינוביץ
שר האוצר

יצחק רבין
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

חוק מילווה בטחון (מפעלים מאושרים) (תיקון), תשל"ה-1975 *

1. בסעיף 1 לחוק מילווה בטחון (מפעלים מאושרים), תשל"ד-1974: (להלן — החוק העיקרי), במקום הגדרת "הכנסה מוטבת" יבוא: "הכנסה מוטבת" —

- (1) הכנסה שחל עליה סעיף 47 לחוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959, למעט הכנסה מדיבידנד של תושב חוץ ולמעט הכנסה מדיבידנד המשתלם מתוך דיבידנד שקיבלה חברה ממפעל מאושר ושילמה עליו מילווה על פי חוק זה;
- (2) הכנסה שחלים עליה סעיפים 5 ו-6 לחוק החברה לישראל בע"מ, תשכ"ט-1969, או סעיפים 6 ו-7 לחוק לעידוד השקעות (חברות עתירות הון), תשל"ד-1974;.

2. במקום סעיף 2 לחוק העיקרי יבוא:

2. המקבל הכנסה מוטבת יהיה חייב למדינה במילווה בטחון (להלן — המילווה)
- (1) לשנת המס 1974 — בשיעור של 7%;
  - (2) לשנת המס 1975 ואילך — בשיעור של 17½% אם הוא יחיד ובשיעור של 19% אם הוא חבר בני-אדם.

3. בסעיף 5(ב) לחוק העיקרי, אחרי "להעברות מכוח הדין" יבוא "ופרט להעברות לבעלי המניות מאת חברה ששילמה מילווה על דיבידנד שקיבלה ממפעל מאושר".

4. תחולתם של סעיפים 1 ו-3 היא לגבי שנת המס 1975 ואילך.

יהושע רבינוביץ
שר האוצר

יצחק רבין
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום ב' באב תשל"ה (10 ביולי 1975); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1187, תשל"ה, עמ' 314.

5 ס"ח תשכ"ט, עמ' 149.
4 ס"ח תשל"ד, עמ' 18.

1 ס"ח תשל"ד, עמ' 67.
2 ס"ח תשי"ט, עמ' 234.

חוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 13), תשל"ה-1975 *

1. בסעיף 43א(א) לחוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959¹ (להלן — החוק העיקרי), במקום "סעיף 2(א)" יבוא "סעיפים 2(א) ו-4א".
2. בסעיף 45 לחוק העיקרי, ברישה, אחרי "יינתנו" יבוא "לגבי השקעה, נכס או מפעל שביצועם הוא נושא לתכנית שאושרה עד ליום כ"ט באדר ב' תשל"ז (31 במרס 1976), והן יינתנו".

יהושע רבינוביץ
שר האוצר

יצחק רבין
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום ב' באב תשל"ה (10 ביולי 1975); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1189, תשל"ה, עמ' 368.

¹ ס"ח תשי"ט, עמ' 234; תשל"ה, עמ' 150.

חוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למילואות (תיקון מס' 3), תשל"ה-1975 *

1. בסעיף 5 לחוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למילואות, תשט"ז-1956¹, בכל מקום, במקום "25%" יבוא "35%".

יהושע רבינוביץ
שר האוצר

יצחק רבין
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום ב' באב תשל"ה (10 ביולי 1975); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1187, תשל"ה, עמ' 316.

¹ ס"ח תשט"ז, עמ' 52; תשי"ז, עמ' 156; תשל"ד, עמ' 56.

תיקון טעות *

(לפי סעיף 10א(ב) לפקודת סדרי השלטון המשפט, תש"ה-1948)

בסעיף 15(ד) לחוק נכסי נפקדים (פיצויים), תשל"ג-1973¹, במקום "י"ז בתמוז תש"ם" יבוא "ט"ז בניסן תש"ם".

חיים י' צדוק
שר המשפטים

ישראל ישעיהו
יושב ראש הכנסת

* נתקבל בכנסת ביום כ"ח בתמוז תשל"ה (7 ביולי 1975).

¹ ס"ח תשל"ג, עמ' 164.